

50.1710.1.2023

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

30 MAJ 2023 5199/1913
30 MAJ 2023
P. Kłopotnik / SA
Aue
BWA

LZG.411.003.01.2023

Pan Bartłomiej Bartczak
Burmistrz Gubina

Urząd Miejski w Gubinie
ul. Piastowska 24, 66-620 Gubin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/002 – Funkcjonowanie miejskiego monitoringu wizyjnego w miastach województwa lubuskiego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Gubinie (dalej: <i>Urząd</i>), ul. Piastowska 24, 66-620 Gubin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartłomiej Bartczak, Burmistrz Gubina (dalej: <i>Burmistrz</i>), od dnia 6 grudnia 2006 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposób organizacji (zaplanowania) miejskiego monitoringu wizyjnego. 2. Prawdliwość funkcjonowania, nadzorowania oraz ewaluacji miejskiego monitoringu wizyjnego. 3. Przestrzeganie przepisów prawa związanych z ochroną danych osobowych i dóbr osobistych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2023 (do dnia zakończenia kontroli) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli dotyczą zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Mariusz Kniat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LZG/32/2023 z dnia 9 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie sposób organizacji i funkcjonowania miejskiego monitoringu wizyjnego (dalej: *monitoring*) w gminie Gubin o statusie miejskim (dalej: *Gmina*).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Negatywna ocena NIK wynika przede wszystkim z dużej liczby zaniedbań w organizacji i funkcjonowaniu monitoringu, jak i niepełnej skuteczności systemu monitoringu z powodu licznych i długotrwałych awarii. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- braku formalnego wprowadzenia procedur wewnętrznych określających szczegółowe zasady i warunki funkcjonowania monitoringu;
- nieprzypisaniu zadań związanych z obsługą monitoringu do zakresów czynności pracowników Urzędu wykonujących faktycznie te zadania, a także nieobjęciu tych pracowników szkoleniami z tej problematyki;
- wprowadzeniu z blisko trzyletnim opóźnieniem kluczowych dokumentów dla wdrożenia i stosowania regulacji dotyczących ochrony danych osobowych (RODO), w tym dotyczących danych osobowych z monitoringu³;
- korzystaniu w ramach systemu monitoringu z sześciu kamer niestanowiących własności Gminy bez uzyskania formalnych zgód ich właścicieli, a także niewprowadzeniu do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu trzech kamer;
- zaniechaniu realizacji obowiązków informacyjnych o obiektach i miejscach objętych monitoringiem, w tym wymaganych przepisami RODO;
- nieuregulowaniu zasad i warunków udostępnienia Policji podglądu do monitoringu wraz ze stanowiącym własność Gminy sprzętem do jego obsługi;
- obejmowaniu monitoringiem niedopuszczalnej przestrzeni prywatnej, a także zamontowaniu kamer na obiektach zabytkowych bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- niekorzystaniu z powodu awarii aż z 14 spośród 64 objętych badaniem kamer, przy czym w przypadku dziewięciu kamer okres nieusunięcia awarii na dzień zakończenia czynności kontrolnych⁴ trwał już blisko trzy miesiące.

Ponadto planowanie rozwoju systemu monitoringu, a także lokalizacja poszczególnych kamer (miejsc objętych monitoringiem) nie zostało poprzedzone udokumentowanymi analizami w zakresie ich niezbędności i zasadności, a część uzasadnionych wniosków Policji o montaż nowych kamer z powodów ograniczeń finansowych nie zostało zrealizowanych.

Pomimo powyższego – w ocenie NIK – funkcjonowanie monitoringu w sposób istotny sprzyjało zapewnieniu porządku publicznego, ochrony mienia i bezpieczeństwu obywateli, o czym niewątpliwie świadczy liczba i zakres zarejestrowanych zdarzeń wymagających reakcji właściwych służb. Ponadto prawidłowo przechowywane, zabezpieczone i udostępniane właściwym organom nagrania z monitoringu mogły stanowić ważny materiał dowodowy w prowadzonych przez nie postępowaniach.

Podkreślenia wymaga, że zasadnicza część stwierdzonych nieprawidłowości została wyeliminowana jeszcze w toku kontroli NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Tj. polityki ochrony danych osobowych, wykazu kategorii czynności, za które odpowiada administrator danych osobowych oraz analizy zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych.

⁴ Tj. 26 maja 2023 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Sposób organizacji (zaplanowania) miejskiego monitoringu wizyjnego.

Opis stanu faktycznego

1.1. Miejski monitoring wizyjny funkcjonuje w Gminie nieprzerwanie od 2012 r. W poszczególnych latach objętych kontrolą (stan na koniec roku) w skład systemu monitoringu wchodziła następująca liczba kamer: 2018 r. – dziewięć (sześć tubowych oraz trzy obrotowe), 2019 r. – 24 (13 tubowych oraz 11 obrotowych), 2020 r. – 40 (25 tubowych oraz 15 obrotowych), 2021 r. – 67 (51 tubowych oraz 16 obrotowych), a w 2022 r. – 85 (68 tubowych oraz 17 obrotowych).

Ustalono, że do czasu wszczęcia kontroli NIK⁶ spośród 85 kamer wchodzących w skład systemu monitoringu uregulowany stan prawny posiadało 79 kamer (własność Gminy/tytuł prawny do dysponowania – umowa), natomiast w przypadku sześciu kamer Gmina nie dysponowała tytułem prawnym do korzystania z kamer⁷, a w przypadku trzech kamer (w budynku Urzędu) nie zostały one wprowadzone do ewidencji środków trwałych, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 5-22, 33-38, 43-45)

Centrum monitoringu wizyjnego (punkt monitoringu – podgląd obrazu z kamer transmitowany był łączem 5GHz szyfrowanym WPA2, brak łączności przewodowej) zlokalizowano w jednym z trzech pomieszczeń Straży Miejskiej (w siedzibie Urzędu) i działa (dokonywany jest podgląd z kamer) w godzinach pracy Straży Miejskiej tj. od 7:00 do 15:00 (od poniedziałku do piątku), a w pozostałym czasie obraz był nagrywany (bez bieżącego podglądu).

(akta kontroli str. 5-6, 23-25)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Absolutnie zdaję sobie sprawę, że funkcjonujący w Gubinie miejski monitoring wizyjny z uwagi na godziny pracy Straży Miejskiej nie zapewnia ciągłej obserwacji monitorowanych przestrzeni i natychmiastowej reakcji na stwierdzone zdarzenia. Gminy jednak aktualnie nie stać na całodobowy monitoring, a w jakiejś mierze problem ten staraliśmy się rozwiązać poprzez udostępnienie monitoringu lokalnemu posterunkowi Policji, w której pełniona jest całodobowa służba.*

(akta kontroli str. 33-38)

Od roku 2019 monitoring został udostępniony lokalnemu komisariatowi Policji w Gubinie (działa całodobowo)⁸, przy czym do wszczęcia kontroli NIK⁹ nie zostało to formalnie uregulowane, co opisano w pkt. 1.4. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 5-6, 33-42)

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Tj. 10 marca 2023 r.

⁷ Dotyczy: czterech kamer będących w dyspozycji Polskiego Związku Działkowców (ul. Paderewskiego – dwie kamery oraz ul. Żwirki i Wigury – dwie kamery) oraz dwóch kamer będących w dyspozycji RTBS sp. z o.o. w Gubinie ul. Sportowa.

⁸ Komisariat Policji w Gubinie miał podgląd o obrazu z następującej liczby kamer (stan na koniec roku): 2019 – 22, 2020 – 28, 2021 – 34 oraz 2022 – 42.

⁹ Tj. 10 marca 2023 r.

1.2. Od 2008 r. w strukturze Urzędu funkcjonuje powołana uchwałą Rady Miejskiej w Gubinie¹⁰ (dalej: *Rada*) Straż Miejska (dalej: *Straż* lub *SM*), do zadań której należał m.in. nadzór i obsługa miejskiego systemu monitoringu (§ 13 ust. 1 lit. i). Nadzór nad SM zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu¹¹ sprawował bezpośrednio Burmistrz.

(akta kontroli str. 46-64)

W poszczególnych latach objętych kontrolą (stan na koniec roku) poziom zatrudnienia w Straży wynosił czterech pracowników (Komendant oraz trzech strażników), przy czym żadnemu z nich w zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności nie przepisano zadań związanych z obsługą monitoringu oraz nie zapewniono udziału w szkoleniach związanych z funkcjonowaniem i obsługą monitoringu (żaden pracownik Urzędu nie uczestniczył w szkoleniach obejmujących te zagadnienia), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 33-38, 66-76)

1.3. W Urzędzie brak było dokumentacji (planów, programów, strategii) określającej cele i kierunki rozwoju monitoringu oraz potwierdzającej dokonanie rozeznania i zdefiniowania (udokumentowanych analiz) zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w kontekście lokalizacji poszczególnych kamer monitoringu, wskazujących na wprowadzenie systemu monitoringu w kształcie i zakresie w jakim jest realizowany obecnie.

(akta kontroli str. 33-38, 77)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Faktycznie nie dysponujemy formalnie przyjętym planem rozwoju miejskiego monitoringu, a także pisemnymi analizami dotyczącymi uzasadnienia dla monitorowania poszczególnych miejsc przestrzeni publicznej. Jednakże przy planowaniu kolejnych punktów monitoringu staramy się wsłuchiwać i reagować na wpływające do Urzędu sygnały mieszkańców, radnych oraz innych podmiotów o potrzebach w tym zakresie. Ponadto Straż Miejska, również na podstawie stałych roboczych kontaktów z Policją, ma doskonałe rozpoznanie miejsc, które wymagają stałej obserwacji.*

(akta kontroli str. 33-38)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęły następujące pisma (wnioski) dotyczące objęcia monitoringiem (instalacji kamer) poszczególnych obszarów (miejsc) Gminy:

- dwa pisma od Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gubinie¹², w których wnioskowano o zlokalizowanie kamer monitoringu na boisku szkolnym przy ul. Piastowskiej w celu poprawy bezpieczeństwa korzystających oraz ograniczenia dewastacji obiektu;
- pismo Komendanta Powiatowego Policji w Krośnie Odrzańskim¹³ o rozważenie możliwości rozbudowy istniejącej sieci monitoringu o dodatkowe kamery, uzasadniając to niewątpliwym wpływem na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców oraz wskazując newralgiczne miejsca na terenie Miasta nieobjęte monitoringiem, tj.: 1) Rondo Niepodległości; 2) Most

¹⁰ Uchwała nr XVII/196/2008 Rady Miejskiej w Gubinie z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie *powołania Straży Miejskiej i nadania jej regulaminu*.

¹¹ Zarządzenie NR IV.2020 Burmistrza Gubina z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie *Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Gubinie*.

¹² Pisma z 4 lutego 2021 r. oraz z 21 lipca 2021 r.

¹³ Pismo z 10 grudnia 2020 r.

graniczny w Gubinie; 3) ul. Piastowska; 4) Rondo Przy Wyspie; 5) Rondo Gubińskich Pionierów;

- pismo Prezesa Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Relaks” w Gubinie¹⁴ o montaż i podłączenie do sieci miejskiego monitoringu czterech kamer (przy ul. Paderewskiego oraz Żwirki i Wigury) w celu odstraszenia/wykrycia sprawców czynów karalnych wobec mienia działkowców;
- dwa wnioski radnych Gubina¹⁵ oraz wniosek Komisji Bezpieczeństwa Publicznego, Spraw Socjalnych i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej w Gubinie¹⁶ o montaż/uzupełnienie monitoringu w następujących lokalizacjach: Rondo Niepodległości, Plac Bolesława Chrobrego, rondo przy ul. Roosevelta.

(akta kontroli str. 78-92)

Analiza realizacji ww. propozycji lokalizacji kamer wykazała, że:

- zrealizowano wnioski Dyrektora ZSO (monitoring boiska szkolnego), Prezesa ROD (monitoring ogródków działkowych), wnioski radnych oraz Policji (Rondo Niepodległości, ul. Piastowska);
- dotychczas nie zrealizowano wniosków Policji oraz radnych (Most graniczny w Gubinie, Rondo Przy Wyspie, Rondo Gubińskich Pionierów, Plac Bolesława Chrobrego).

(akta kontroli str. 33-38, 78-92)

Burmistrz wyjaśnił, że *Dalszy rozwój miejskiego monitoringu wymaga od Gminy znacznych nakładów finansowych, co przy obecnym powszechnie znanym problemie niedofinansowania samorządów stanowi istotną barierę. Niemniej jednak deklaruję, że przy planowaniu kolejnych budżetów postaramy się w miarę posiadanych możliwości realizować poszerzenie monitoringu o kolejne, najbardziej zasadne lokalizacje, w tym przede wszystkim te wskazywane przez Policję.*

(akta kontroli str. 33-38)

Komendant Powiatowej Policji w Krośnie Odrzańskim poinformował, że: *Planowanie przez Urząd rozbudowy systemu monitoringu miejskiego (w latach 2018-2022) poprzedzone było spotkaniami, w których uczestniczył Komendant Komisariatu Policji w Gubinie. Zgłoszone przez niego sugestie i uwagi co do miejsc objęcia monitoringiem, uwzględnione zostały podczas rozbudowy systemu. Poza informacją o planowanych spotkaniach, KP w Gubinie nie otrzymał pisemnego zapytania w powyższej sprawie.*

(akta kontroli str. 154-156)

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej poinformował, że *Urząd Miasta w Gubinie nie zwracał się do KP PSP w Krośnie Odrzańskim celem rozpoznania miejsc występowania zdarzeń na żadnym z etapów tworzenia monitoringu wizyjnego.*

(akta kontroli str. 152-153)

---

¹⁴ Pismo z 11 kwietnia 2022 r.

¹⁵ Wnioski z 5 sierpnia 2021 r. oraz 30 marca 2022 r.

¹⁶ Wniosek z 27 kwietnia 2022 r.

1.4. Do czasu wszczęcia kontroli NIK¹⁷ nie określono zasad współpracy pomiędzy Gminą a Policją¹⁸ (a także innymi służbami) w zakresie wykorzystania systemu monitoringu w celu przepływu informacji oraz reagowania na stwierdzone zagrożenia, podczas gdy od 2019 roku obraz z monitoringu wraz ze stanowiącym własność Gminy sprzętem (stacja monitoringu) był udostępniany Powiatowej Komendzie Policji w Krośnie Odrzańskim – komisariatowi Policji w Gubinie, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 33-42, 77, 324-235)

1.5. Do czasu wszczęcia kontroli NIK w Urzędzie nie wprowadzono procedur wewnętrznych określających szczegółowe zasady i warunki funkcjonowania monitoringu na terenie Gminy oraz w budynku Urzędu, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 33-38, 93-101)

Zarządzeniem Nr XIV.2023 z dnia 10 marca 2023 r. Burmistrz wprowadził *Regulamin funkcjonowania, obsługi i eksploatacji monitoringu wizyjnego w budynku Urzędu Miejskiego i na terenie Gminy Gubin o statusie miejskim* (dalej: *Regulamin monitoringu*), którego realizację powierzył Komendantowi Straży SM (z wejściem w życie z dniem 15 kwietnia 2023 r.).

W ww. regulaminie określono w szczególności cele instalacji monitoringu, zasady jego funkcjonowania, reguły rejestracji i zapisu informacji z monitoringu, osoby oraz podmioty uprawnione do zapoznania się z zapisami monitoringu, zasady udostępniania wyników monitoringu, zasady zabezpieczenia i niszczenia danych z monitoringu, a także wymogi odnośnie informowania obywateli o monitoringu.

W załącznikach do Regulaminu monitoringu określono ponadto m.in. wykaz miejsc, w których znajdują się kamery monitoringu, wzór wniosku o udostępnienie danych z monitoringu, wzór klauzuli informacyjnej RODO, a także wzór rejestru udostępnionych nagrań z monitoringu.

Zarządzenie wraz z Regulaminem monitoringu zostało upublicznione w BIP Urzędu oraz na stronie internetowej Gminy¹⁹. Ponadto każdy z pracowników Urzędu został zobowiązany do zapoznania się z treścią ww. regulaminu wraz z załącznikami.

(akta kontroli str. 93-101)

1.6. W okresie objętym kontrolą na budowę i funkcjonowanie monitoringu wydatkowano łącznie 421,0 tys. zł (100% planu), z tego na budowę (rozbudowa systemu, nowe kamery) – 308,9 tys. zł, a na koszty obsługi (przeglądy, konserwacje, naprawy) – 112,1 tys. zł, przy czym w roku 2018 – 42,9 tys. zł (budowa – 32,1 tys. zł, obsługa – 10,8 tys. zł), w roku 2019 – 117,4 tys. zł (budowa – 102,8 tys. zł, obsługa – 14,6 tys. zł), w roku 2020 – 74,4 tys. zł (budowa – 51,0 tys. zł, obsługa – 23,4 tys. zł), w roku 2021 – 94,7 tys. zł (budowa – 63,3 tys. zł, obsługa – 31,5 tys. zł) oraz w roku 2022 – 91,5 tys. zł (budowa – 59,7 tys. zł, obsługa – 31,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 118-120)

Analiza dwóch największych w latach 2020-2022 wydatków (zamówień) na realizację zadań dotyczących organizacji i funkcjonowania miejskiego monitoringu wizyjnego tj.
1) zadania pn. *Rozbudowa sieci monitoringu miejskiego Gubina (6 kamer)* –

¹⁷ Tj. 10 marca 2023 r.

¹⁸ W dniu 6 października 2008 r. Burmistrz Gubina zawarł z Komendantem Powiatowym Policji w Krośnie Odrzańskim porozumienie w sprawie zakresu i sposobu współpracy Policji ze Strażą Miejską, przy czym zakres porozumienia nie obejmował materii monitoringu (brak postanowień w tym zakresie).

¹⁹ W dniu 12 kwietnia 2023 r.

o wartości 51,0 tys. zł²⁰ oraz 2) zadania pn. *Budowa monitoringu obejmującego teren Ronda Niepodległości w Gubinie oraz modernizację centrum monitoringu miejskiego - Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego (4 kamery)* – wartość 53,3 tys. zł²¹, wykazała m.in., że:

- z uwagi na wartość zamówienia przy wyborze wykonawcy nie miały zastosowanie przepisy o zamówieniach publicznych – zadanie 1 i 2;
- wybór wykonawcy został poprzedzony skierowaniem zapytań do dwóch oferentów i uzyskaniem pisemnych ofert, przy zastosowaniu jednego kryterium ceny – wybrano najtańszą ofertę – zadanie 1 i 2;
- z wybranym wykonawcą zawarto pisemną umowę zawierającą m.in. postanowienia dotyczące kar umownych przysługujących Gminie (zamawiającemu) w przypadku opóźnień lub bezpodstawnym odstąpieniu od umowy – zadanie 1 i 2;
- wykonawca w terminie umownym wywiązał się z realizacji umowy, a odbiór robót nastąpił w formie wymaganego umową protokołu odbioru – zadanie 1 i 2;
- Gmina terminowo wypłaciła wykonawcy umowne wynagrodzenie na podstawie wystawionych faktur – zadanie 1 i 2.

W wyniku realizacji ww. zadań wprowadzono monitoring na Rondzie Niepodległości (cztery kamery wraz z zestawem zasilania buforowego oraz kompletem zabezpieczeń), zmodernizowano centrum monitoringu (UPS, stacje obsługi monitoringu, switch), a także objęto monitoringiem cztery PSZOK²² (cztery kamery wraz z zestawem zasilania buforowego oraz kompletem zabezpieczeń) oraz bazę materiałowo-sprzętową Urzędu - referat dróg²³ (dwie kamery wraz z zestawem zasilania buforowego oraz kompletem zabezpieczeń).

(akta kontroli str. 118-148)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie obowiązywały (nie zostały formalnie wprowadzone) procedury wewnętrzne dotyczące dokonywania wydatków (udzielania zamówień) poniżej progów określonych w powszechnie obowiązujących przepisach o zamówieniach publicznych.

(akta kontroli str. 33-38, 77)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Faktycznie dotychczas nie wprowadziliśmy procedur określających zasady i tryby dokonywania zakupów poniżej progów przewidzianych w ustawie o zamówieniach publicznych, a zastosowanie w tym zakresie miały wprost wymogi dokonywania wydatków publicznych uregulowane w ustawie o finansach publicznych, a szczególności zasady oszczędności, efektywności i celowości dokonywania wydatków. Aktualnie rozważę i przeanalizuję wraz z pozostałym kierownictwem Urzędu wprowadzenie przedmiotowych procedur, które z jednej strony pozwoliłyby lepiej wykonywać kontrolę zarządczą, a z drugiej nie tworzyłyby nadmiernych formalizmów w efektywnym wydatkowaniu środków, a tym samym sprawnej realizacji zadań Gminy.*

(akta kontroli str. 33-38)

²⁰ Umowa KI.56.2020 z dnia 30 listopada 2020 r. o wartości 51.000,01 zł.

²¹ Umowa KI.74.2021 z dnia 27 października 2021 r. o wartości 53.351,25 zł.

²² Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - ul. Kosynierów (przy Skateparku), ul. Kosynierów (przy Poczcie Polskiej), ul. Królewska oraz ul. Dąbrowskiego w Gubinie.

²³ Ul. Poleska w Gubinie.

1.7. W sprawie ewentualnych problemów lub trudności, w tym o charakterze prawnym, finansowym lub organizacyjnym, związane z realizacją zadań dotyczących organizacji i funkcjonowania miejskiego monitoringu wizyjnego na terenie Gminy Burmistrz oraz Komendant SM poinformowali, że istotnym problemem w funkcjonowaniu monitoringu są kwestie techniczne skutkujące licznymi i częstymi awariami związanymi z brakiem sieci światłowodowej oraz brakiem efektywnego zasilania kamer, a planowane działania w zakresie ograniczenia lub wyeliminowania tych problemów, a także dalszego rozwoju systemu monitoringu mogłyby polegać w szczególności na (w zależności od zdolności finansowych Gminy):

- budowie sieci światłowodowej dla systemu monitoringu z wykorzystaniem (za użyczeniem) kanalizacji teletechnicznej operatorów telekomunikacyjnych. Ułożenie światłowodów w pierwszym etapie dla sieci szkieletowej (stacje operatorskie-rejestratory-retransmitery). Problemem w realizacji jest fakt, że zadanie to generuje znaczne koszty, a dodatkowo miasto Gubin nie posiada optymalnej sieci studni i kanalizacji teletechnicznych;
- wypracowanie rozwiązań z dostawcami energii dla punktów zasilania czasowego (nocnego). W związku z tym, że punkty kamerowe są w większości zasilane ze słupów z ich istniejącego zasilania, które jest dostarczane tylko czasowo (godziny nocne) wskazane byłoby doprowadzenie do stanu zasilania całodobowego. Istniejące bufora akumulatorów służyłyby jako zabezpieczenie na awaryjne zaniki napięcia. Problemem w realizacji tego punktu jest przestarzała instalacja elektryczna operatorów oświetlenia (brak wolnych żył w kablu zasilającym do podania stałego zasilania);
- w celu umożliwienia obserwacji większej ilości kamer jednocześnie wskazane byłoby zainstalowanie dodatkowego monitora lub dwóch i wprowadzenie pełnego i stałego wyświetlania wszystkich kamer. Problemem jest brak miejsca lokalizacji Straży Miejskiej;
- doposażeniu punktów z kamerami obrotowymi w kamery panoramiczne lub stałopozycyjne tak, aby zapewnić ciągłość obserwacji pełnego obszaru monitorowania;
- wybudowaniu dodatkowych lokalizacji PK z kamerami stałopozycyjnymi na drogach wjazdowych i wprowadzenie systemu LPR (rozpoznawania tablic rejestracyjnych).

(akta kontroli str. 149-150)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności żadnego z pracowników Urzędu (funkcjonariuszy Straży) nie przypisano zadań związanych z obsługą monitoringu, a faktycznie wykonujący te zadania funkcjonariusze SM nie zostali przeszkoleni z tych zagadnień, co było

działaniem nierzetelnym²⁴ i mogło nie sprzyjać prawidłowemu wykonywaniu tych zadań.

(akta kontroli str. 33-38, 66-76)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Brak wskazania w zakresach czynności pracowników obsługujących monitoring tych zadań wynikał z przeoczenia i został wyeliminowany już w toku kontroli NIK. Ponadto w najbliższym czasie podejmiemy działania w celu przeszkolenia wszystkich pracowników obsługujących monitoring z tych zagadnień, a jeszcze w toku kontroli NIK takie szkolenie odbył Komendant Straży Miejskiej.*

(akta kontroli str. 33-39)

W toku kontroli NIK:

- uzupełniono zakresy czynności, uprawnień i odpowiedzialności wszystkich funkcjonariuszy SM (Komendanta oraz trzech strażników) o zadanie szczegółowe dotyczące obsługi systemu monitoringu wizyjnego²⁵;
- Komendant Straży uczestniczył w szkoleniu pt. *Monitoring wizyjny w praktyce jednostek administracji publicznej. Zadania, uprawnienia i obowiązki IOD*²⁶.

(akta kontroli str. 68-76)

2. Do czasu wszczęcia kontroli NIK²⁷ w Urzędzie nie wprowadzono procedur wewnętrznych określających szczegółowe zasady i warunki funkcjonowania monitoringu na terenie Gminy oraz w budynku Urzędu. W konsekwencji funkcjonowanie monitoringu odbywało się bez jakichkolwiek uregulowań (procedur) określających w szczególności pracowników Urzędu oraz podmioty uprawnione do zapoznania się z zapisami monitoringu, zasady udostępniania wyników monitoringu, zasady zabezpieczenia i niszczenia danych z monitoringu, a także wymogi odnośnie informowania obywateli o monitoringu wraz z upublicznieniem wykazu miejsc monitorowanych.

(akta kontroli str. 33-38, 93-101)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Brak wprowadzenia procedur wewnętrznych regulujących kwestie związane z funkcjonowaniem monitoringu był naszym błędem i został już wyeliminowany. Wprowadzenie regulaminu monitoringu w mojej ocenie jest korzystne dla pracowników (operatorów systemu monitoringów), gdyż jednoznacznie określa ich obowiązki i uprawnienia, a także spełni funkcje gwarantującą ochronę praw osób, w tym pracowników Urzędu podlegających monitoringowi. Istotnym problemem w opinii naszych prawników była również forma uregulowania tej materii – uchwałą Rady Miejskiej czy zarządzeniem Burmistrza, gdyż w kraju funkcjonują jednocześnie oba rozwiązania, a organy nadzoru i sądy nie wypracowały jeszcze jednolitej praktyki w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 33-38)

W toku kontroli NIK wprowadzono *Regulamin monitoringu* (opis w pkt. 1.5. niniejszego wystąpienia), który wraz z wykazem miejsc objętych monitoringiem został podany do

²⁴ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, Dz. Urz. MF. z 2009 r. Nr 15, poz. 84 – Standard nr 2. *Kompetencje zawodowe* Należy zadbać, aby osoby zarządzające i pracownicy posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania. Należy zapewnić rozwój kompetencji zawodowych pracowników jednostki i osób zarządzających; Standard nr 3 *Struktura organizacyjna* Struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

²⁵ W dniu 8 maja 2023 r.

²⁶ W dniu 17 kwietnia 2023 r.

²⁷ Tj. 10 marca 2023 r.

publicznej wiadomości w BIP Urzędu oraz na stronie internetowej Gminy²⁸. Ponadto każdy z pracowników Urzędu został zapoznał się z treścią ww. regulaminu wraz z załącznikami.

(akta kontroli str. 93-102, 151)

3. W przypadku sześciu kamer wchodzących w skład systemu monitoringu Urząd nie dysponował tytułami prawnymi (umowami) do korzystania z nich²⁹. Ponadto trzy kamery (zamontowane w budynku Urzędu) stanowiące własność Gminy od 30 grudnia 2020 r. nie zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu (wyposażenie) – nie wprowadzono ich na stan majątku Gminy³⁰, co stanowiło naruszenie przepisu art. 20 ust. 1 oraz 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³¹ oraz § 7 pkt 3 Polityki rachunkowości³².

(akta kontroli str. 5-22, 33-38, 43-45)

W sprawie braku tytułów prawnych do korzystania z sześciu ww. kamer Burmistrz wyjaśnił, że: *Dotychczas korzystaliśmy w ramach monitoringu z kamer będących w dyspozycji RTBS w Gubinie oraz ogródków działkowych bez posiadania formalnych zgód tych podmiotów. Jeszcze w toku kontroli wystąpiliśmy do ww. podmiotów o uregulowanie tego stanu faktycznego i uzyskaliśmy pisemne zgody.*

(akta kontroli str. 33-38)

W toku kontroli NIK³³ do Urzędu wpłynęły pisemne oświadczenia od właścicieli kamer, tj. RTBS spółka z o.o. w Gubinie (dwie kamery) oraz Polskiego Związku Działkowców ROD w Gubinie (cztery kamery) o wyrażaniu zgody z na bezpłatne włączenie będących w ich dyspozycji kamer do systemu monitoringu.

(akta kontroli str. 21-22)

W sprawie braku ujęcia ww. trzech kamer w ewidencji środków trwałych w użytkowaniu Naczelnik Wydziału Organizacji i Spraw Obywatelskich³⁴ wyjaśniła, że: *Informuję, że 3 kamery monitoringu znajdujące się w Urzędzie Miejskim w Gubinie przy ul. Piastowskiej 24 zostały zakupione zgodnie z umową Nr SO.107.2020 z dnia 7 grudnia 2020 r. jako część modernizacji systemu SSWiN i CCTV IP. Całość zadania rozliczona została z wydatków bieżących jako usługa i kamery wraz z niezbędnymi do eksploatacji elementami nie zostały wpisane do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu. Pomyłkowo nie wpisano sprzętu do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu w grudniu 2020 r. Sporządzenie i przekazanie do Wydziału Finansowego wymaganej dokumentacji dokonałam dopiero w dniu 15 maja 2023 r.*

(akta kontroli str. 20)

²⁸ W dniu 12 kwietnia 2023 r.

²⁹ Dotyczy: czterech kamer będących w dyspozycji Polskiego Związku Działkowców (ul. Paderewskiego – dwie kamery oraz ul. Żwirki i Wigury – dwie kamery) oraz dwóch kamer będących w dyspozycji RTBS sp. z o.o. w Gubinie ul. Sportowa.

³⁰ Łączna wartość wyposażenia – 4.717,05 zł.

³¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości *Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.* Natomiast zgodnie z art. 24 ust. 1 ww. ustawy *Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.*

³² Zarządzenie Nr 344.2020 Burmistrza Miasta Gubin z dnia 8 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki rachunkowości dla budżetu Gminy Gubin o statusie miejskim oraz Urzędu Miejskiego w Gubinie.

³³ W dniu 22 maja 2023 r.

³⁴ Do zadań kierowników komórek organizacyjnych Urzędu należało sporządzanie dokumentacji w celu wprowadzania do ewidencji środków trwałych składników majątkowych (w użytkowaniu) będących w ich dyspozycji.

Ww. składniki majątku (trzy kamery wraz z osprzętem) wprowadzono do ewidencji środków trwałych w użytkowaniu 16 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 16-19)

4. Pomimo faktycznego udostępniania od 2019 r. Powiatowej Komendzie Policji w Krośnie Odrzańskim – komisariatowi Policji w Gubinie podglądu do monitoringu wraz z stanowiącym własność Gminy sprzętem (stacja monitoringu) nie zostało to formalnie uregulowane (brak jakichkolwiek umów/porozumień określających w szczególności zasady i warunki wykorzystania monitoringu oraz udostępnionego sprzętu).

(akta kontroli str. 33-42, 77)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Udostępnienie Policji od 2019 r. podglądu do monitoringu miejskiego wraz z udzieleniem sprzętu odbyło się w sposób nieformalny. Uznaliśmy, że z punktu widzenia bezpieczeństwa i ochrony mieszkańców zapewnienie Policji całodobowego podglądu do obrazu z kamer jest bardzo dobrym rozwiązaniem i uzupełnieniem monitoringu realizowanego przez Straż Miejską. Jednocześnie w celu określenia podstaw prawnych tych działań w najbliższym czasie zaproponuję Komendantowi Powiatowemu Policji w Krośnie Odrzańskim zawarcia stosownego porozumienia wraz z umową udzielenia stanowiącego własność Gminy sprzętu.*

(akta kontroli str. 33-38)

W toku kontroli NIK³⁵ Burmistrz zawarł z Komendantem Powiatowym Policji w Krośnie Odrzańskim *Porozumienie w sprawie współdziałania w zakresie obsługi oraz reakcji na zdarzenia ujawnione na obszarze objętym działaniem miejskiego monitoringu na terenie miasta Gubina (dalej: Porozumienie)* oraz umowę udzielenia na sprzęt stanowiący własność Gminy przekazany w udzielenie Komendzie (stacja komputerowa, pulpit sterujący, monitor, zestaw do urządzeń radiowych do transmisji danych w paśmie 5GHz wraz z oprzętem).

Na mocy zawartego Porozumienia Gmina zapewniła Policji dostęp do całodobowego podglądu monitoringu w czasie rzeczywistym (bez możliwości jego odtwarzania i utrwalania), a także określono m.in. zasady ponoszenia kosztów, wskazano podstawy prawne udostępnienia danych osobowych³⁶, zasady wzajemnej współpracy, w tym tryb postępowania w przypadku zaistnienia zdarzeń w obszarze objętym monitoringiem (sposób reakcji) oraz wyznaczono osoby odpowiedzialne w obu stron za realizację zadań wynikających z Porozumienia.

(akta kontroli str. 39-42)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze. Nie wprowadzono bowiem wewnętrznych regulacji określających szczegółowe zasady i warunki funkcjonowania monitoringu na terenie Gminy oraz w budynku Urzędu, a w zakresach czynności funkcjonariuszy SM nie ujęto zadań związanych z obsługą monitoringu oraz nie zapewniono im szkoleń z tej problematyki. Ponadto udostępnienie Policji podglądu do monitoringu wraz z przekazaniem sprzętu odbyło się w sposób nieformalny, a część kamer wchodzących w skład systemu monitoringu Gmina użytkowała bez uzyskania pisemnych zgód ich właścicieli. Planowanie rozwoju systemu monitoringu, a także lokalizacja poszczególnych kamer (miejsc objętych monitoringiem) nie zostało poprzedzone udokumentowanymi analizami w zakresie ich niezbędności i zasadności. Zasadniczo uwzględniano natomiast kierowane do Urzędu wnioski w tym zakresie, przy czym część uzasadnionych wniosków Policji o montaż nowych

³⁵ W dniu 23 maja 2023 r.

³⁶ Art. 20 ust. 1d ustawy z dnia 6 kwietnia o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, ze zm.).

kamer z powodów ograniczeń finansowych nie zostało zrealizowanych.

Gmina natomiast w prawidłowy sposób wydatkowała środki finansowe na realizację zadań dotyczących organizacji i funkcjonowania miejskiego monitoringu.

Podkreślenia wymaga, że jeszcze w toku kontroli podjęto działania w celu wyeliminowania stwierdzonych w tym obszarze nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Prawidłowość funkcjonowania, nadzorowania oraz ewaluacji miejskiego monitoringu wizyjnego.

Opis stanu faktycznego

2.1. W zakresie warunków lokalowych, organizacyjnych i kadrowych dotyczących prowadzenia monitoringu ustalono m.in., że³⁷:

- obsługą monitoringu zajmowała się SM (wg stanu na dzień dokonania oględzin stan kadrowy SM wynosił cztery etaty – Komendant oraz trzech strażników) w systemie ośmiu godzin dziennie (od 7:00 do 15:00) oraz pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku);
- do obsługi monitoringu (podgląd obrazu z kamer) nie został wyznaczony konkretny pracownik – obsługą zajmowali się w miarę możliwości wszyscy strażnicy, wykonujący również inne zadania przypisane Straży Miejskiej, w tym poza siedzibą jednostki (podgląd nie odbywa się w sposób ciągły);
- centrum monitoringu wizyjnego (punkt monitoringu) zlokalizowano w jednym z trzech pomieszczeń Straży (w siedzibie Urzędu). W pomieszczeniu (o wymiarach ok. 2,5 m na ok. 5,0 m, ok. 12,5 m²) znajdowało się jedno stanowisko służące do prowadzenia bieżącej obserwacji. Stanowisko obserwatora monitoringu wyposażone było: w biurko, regulowany, obrotowy fotel biurowy, komputer z podłączonym jednym monitorem (32 cale) przystosowanym do pracy ciągłej, klawiatury, myszki oraz specjalny kontroler (joystick) służący do sterowania kamerami. Operator kamery miał zapewnioną stałą łączność telefoniczną (telefon stacjonarny, służbowy telefon komórkowy – na zasadach ogólnych);
- w pomieszczeniu znajdowało się jedno otwierane okno (bez rolet), z ograniczonym (nieprzeszkadzającym) dostępem światła naturalnego;
- pomieszczenie posiadało klimatyzację – możliwość regulowania temperatury;
- kamery nie miały możliwości nagrywania dźwięku;
- spośród 85 kamer wschodzących w skład systemu monitoringu możliwy był odbiór obrazu z 64 kamer, a w przypadku siedmiu kamer operator nie dysponował możliwością podglądu, a obraz był nagrywany na nośnik pamięci (rejestrator lub karta pamięci). Natomiast w przypadku pozostałych 14 kamer obraz nie był odbierany (wskutek awarii)³⁸, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 5-6, 23-32, 66, 156-159)

2.2. Analiza obszaru (miejsc, obiektów) objętych monitoringiem wykazała, że spośród 64 kamer objętych badaniem:

³⁷ Na podstawie wyników oględzin centrum monitoringu wizyjnego i sposobu prowadzenia monitoringu.

³⁸ Tj.: Targowisko przemysłowe (1 kamera), Park Waszkiewicza (2 kamery), Kresowa/Orlik (5 kamer); Łukowa/Miedziana (1 kamera), Kaliska/Łukowa (1 kamera), Piastowska/EGZOTARIUM (1 kamera), Poleska/BAZA (2 kamery) oraz Piastowska/Amfiteatr (1 kamera).

- w 60 przypadkach rejestrowany obraz stanowił dopuszczalną przestrzeń publiczną (w tym w szczególności, ulice, pasy przejść przez ulicę, parkingi, skwery, parki, place zabaw, boisko, targowisk, miejskie);
- w trzech przypadkach obraz rejestrował wnętrze (ogólnodostępne ciągi ruchu) budynku Urzędu, przy czym monitoringiem nie obejmowano pomieszczeń sanitarnych, szatni, palarni;
- w jednym przypadku (ul. Konopnicka w Gubinie) zasadniczy teren objęty monitoringiem obejmował przestrzeń prywatną (budynek, plac parkingowy oraz garaże) odgródzone od przestrzeni publicznej murem, a Urząd nie dysponował zgodą właściciela tego terenu, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Ponadto ustalono, że 13 kamer zostało zamontowanych na obiektach zabytkowych (dwie kamery na budynku Urzędu oraz trzy kamery w budynku Urzędu, dwie kamery na Baszcie przy ul. 3 maja Gubinie oraz sześć kamer w budynku Gubińskiego Domu Kultury przy ul. Westerplatte), bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 23-32, 33-38, 65, 156-159)

2.3. W zakresie sposobu oznakowania nieruchomości i obiektów budowlanych informacją o monitoringu ustalono m.in., że:

- w przypadku 10 wjazdów do Gminy (drogami publicznymi) tablice informacyjne o monitoringu zamieszczono na czterech wjazdach³⁹, podczas gdy na pozostałych sześciu wjazdach brak było takich tablic⁴⁰, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”;
- w przypadku 10 gminnych obiektów budowlanych i nieruchomości objętych monitoringiem tablice informacyjne zamieszczono jedynie na budynku Urzędu, podczas gdy na pozostałych dziewięciu obiektach brak było takich tablic⁴¹, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”;

(akta kontroli str. 33-38, 93-101, 161-205)

2.4. Efektem funkcjonowania monitoringu w latach 2018-2023 (I kw.) było stwierdzenie łącznie 194 zdarzeń wymagających interwencji właściwych służb, z tego największą liczbę stanowiły odpowiednio: zanieczyszczanie terenu (66 zdarzeń), spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (59 zdarzeń), naruszenie regulaminu dot. segregacji odpadów komunalnych (28 zdarzeń), nielegalne przekraczanie granicy państwa (11 zdarzeń), dewastacja mienia (10 zdarzeń) oraz kradzież (pięć zdarzeń).

W związku ze stwierdzeniem ww. zdarzeń w 17 przypadkach sprawy przekazano Policji, w 11 przypadkach sprawy przekazano Straży Granicznej, a pozostałe sprawy zostały załatwione bezpośrednio przez SM (163 przypadki), Urząd (dwa przypadki) lub podległe Gminie jednostki (jeden przypadek).

³⁹ Obowiązek informowania o funkcjonowaniu na obszarze Gminy miejskiego monitoringu wizyjnego poprzez rozmieszczenie tabliczki „Miasto monitorowane” na każdym wjeździe do Gminy wynikał z § 7 ust. 1 Regulaminu monitoringu.

⁴⁰ Według stanu na 16 kwietnia 2023 r.

⁴¹ Według stanu na 16 kwietnia 2023 r.

Straż Miejska na podstawie wyników monitoringu ukarała mandatami karnymi – 110 sprawców wykroczeń, pouczyła – 44 osoby, w czterech sprawach skierowała wnioski o ukaranie do sądu, a w pozostałych pięciu przypadkach nie zastosowano środków karnych (wyjaśniono sprawę na miejscu zdarzenia).

(akta kontroli str. 206-210)

W zakresie udostępniania wyników monitoringu (nagrań) w latach 2018-2023 (I kw.) ustalono m.in., że:

- do Urzędu wpłynęło ogółem 29 wniosków o udostępnienie nagrań, z tego jeden wniosek od podmiotu prywatnego, a 28 osób od podmiotów uprawnionych (Policja, Straż Graniczna, Sąd);
- Urząd w 26 przypadkach udostępnił wyniki monitoringu, w dwóch przypadkach poinformował wnioskodawcę o upływie terminu przechowywania nagrania (zostało zniszczone), a w jednym przypadku Urząd nie był dysponentem nagrania (wniosek dotyczył nagrania z kamery będącej w dyspozycji innego podmiotu);
- nie stwierdzono przypadków udostępniania wyników monitoringu (nagrań) podmiotom nieuprawnionym.

(akta kontroli str. 211)

W ocenie KPP w Krośnie Odrzańskim (...) funkcjonujący na terenie Gubina system monitoringu jest bardzo przydatnym i skutecznym instrumentem w działalności Policji. Narzędzie to wspomaga proces wykrywczy oraz pozwala na bieżącą obserwację zachowań uczestników zgromadzeń, festynów itp. imprez lokalnych, dzięki czemu funkcjonariusze mogą jeszcze skuteczniej reagować na ujawnione wszelkie nieprawidłowości i przeciwdziałać sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu mieszkańców. Na chwilę obecną KPP w Krośnie Odrzańskim nie wnosi żadnych uwag odnośnie działań na rzecz poprawy funkcjonowania systemu monitoringu, wzajemnej współpracy i sposobu wykorzystania wyników monitoringu.

(akta kontroli str. 154-156)

Według informacji z KP PSP w Krośnie Odrzańskim (...) Jednostki podległe KP PSP w Krośnie Odrzańskim nie korzystają z danych z monitoringu wizyjnego w Gubinie. Specyfika prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych dotychczas nie wymagała wykorzystywania tego systemu.

(akta kontroli str. 152-153)

2.5. W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpływały skargi dotyczące funkcjonowania monitoringu, a także nie przeprowadzono kontroli wewnętrznych/zadań audytowych obejmujących swym zakresem zagadnienia związane z budową/rozbudową lub funkcjonowaniem monitoringu.

(akta kontroli str. 212)

W Urzędzie nie wprowadzono mechanizmów dotyczących oceny skuteczności monitoringu (w sposób formalny) oraz nie przeprowadzono ewaluacji funkcjonowania monitoringu w celu poprawy jego skuteczności (brak dokumentacji w tym zakresie).

(akta kontroli str. 33-38, 77)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Wprawdzie nie wprowadzono formalnych mechanizmów oceny skuteczności funkcjonowania monitoringu, jednakże proces ten się w jakiejś mierze odbywa poprzez bieżący przepływ informacji o działaniach Straży Miejskich, w tym corocznie składanych sprawozdań z działalności Straży, a także sygnałów i informacji*

płynących z innych źródeł, w tym w szczególności od mieszkańców, radnych, Policji. Wg mej wiedzy monitoring właściwie pełni swoją funkcję zarówno w ramach działań prewencyjnych (odstraszających), jak i stanowi istotne źródło dowodowe w przypadku zarejestrowanych zderzeń karalnych.

(akta kontroli str. 33-38)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 14⁴² spośród 64 objętych badaniem kamer wchodzących w skład systemu monitoringu obraz nie był odbierany w centrum monitoringu (brak możliwości podglądu i rejestracji) wskutek uszkodzenia (awarii) kamer⁴³.

(akta kontroli str. 23-32, 156-160)

Komendant Straży Miejskiej wyjaśnił, że w przypadku pięciu kamer (Targowisko przemysłowe – jedna, Piastowska/EGZOTARIUM – jedna, Piastowska/Amfiteatr – jedna oraz Park Waszkiewicza – dwie) prawdopodobną przyczyną awarii – wskazaną przez firmę serwisującą monitoring – jest problem zachowania ciągłości zasilania w energię eklektyczną punktu kamerowego, a serwisant został zobowiązany do przedstawienia możliwości technicznych rozwiązania problemu.

Natomiast w przypadku pozostałych dziewięciu kamer (...) w wyniku kolizji drogowej⁴⁴ auto dostawcze całkowicie uszkodziło kamerę monitoringu (Kaliska/Lukowa) wraz z osprzętem w skład którego wchodził m.in. retransmitter oraz anteny do przekazywania sygnału radiowego (jest to kluczowy element systemu monitoringu tzn. działa jako stacja przyjmująca obraz z kamer części miasta oraz przekazująca dalej sygnał) efektem jest także brak obrazu w pozostałych kamerach wymienionych jako nie działające tj.: Kresowa/Orlik (5 kamer), Łukowa/Miedziana (1 kamera), Poleska/Baza (2 kamery). Obecnie sprawa rozpatrywana jest w Towarzystwie Ubezpieczeniowym⁴⁵.

(akta kontroli str. 23-32, 156-159)

Zastępca Naczelnika Wydziału Komunalnego i Inwestycje poinformowała, że w dniu 17 kwietnia 2023 r. polecono firmie konserwującej urządzenie monitoringu miejskiego wykonanie naprawy spowodowanej ww. kolizją⁴⁶.

(akta kontroli str. 160)

2. W jednym przypadku (ul. Konopnicka w Gubinie) zasadniczy obszar objęty monitoringiem obejmował przestrzeń prywatną (budynek, plac parkingowy oraz garaże) odgródzone od przestrzeni publicznej murem, co stanowiło naruszenie przepisu art. 9a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym⁴⁷.

(akta kontroli str. 23-24, 156-159)

Komendant SM wyjaśnił, że: *Objęcie monitoringiem fragmentów przestrzeni niestanowiącej przestrzeni publicznej na ul. Konopnickiej w Gubinie wynikało z trudności technicznych w jednoczesnym objęciu monitoringiem dwóch przestrzeni*

⁴² Tj.: Targowisko przemysłowe (1 kamera), Park Waszkiewicza (2 kamery), Kresowa/Orlik (5 kamer); Łukowa/Miedziana (1 kamera), Kaliska/Lukowa (1 kamera), Piastowska/EGZOTARIUM (1 kamera), Poleska/BAZA (2 kamery) oraz Piastowska/Amfiteatr (1 kamera).

⁴³ Badanie przeprowadzono na podstawie oględzin obrazu z kamer wchodzących w skład miejskiego monitoringu wizyjnego w Centrum monitoringu w dniu 9 maja 2023 r.

⁴⁴ Kolizja drogowa miała miejsce w dniu 6 marca 2023 r.

⁴⁵ W dniu 8 marca 2023 r. Urząd zgłosił szkodę do ubezpieczyciela.

⁴⁶ Z uwagi na konieczność zamówienia nowych elementów monitorujących oraz terminów z innymi podmiotami wykonawca zadeklarował dokonanie naprawy w dniu 5 czerwca 2023 r.

⁴⁷ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), dalej: *ustawa o samorządzie gminnym*.

publicznych tj. komunalnych pojemników na śmieci oraz drugi publicznej, pomiędzy którymi leży teren prywatny. Jednocześnie informuję, że w celu wyeliminowania potencjalnych ryzyk związanych z obejmowaniem monitoringiem przestrzeni prywatnej zwrócimy się do właściciela tej nieruchomości o zgodę na monitorowanie również jego terenu.

(akta kontroli str. 156-159)

W toku kontroli NIK⁴⁸ wystosowano do właściciela monitorowanej nieruchomości pismo informujące o obejmowaniu miejskim monitoringiem tego terenu z prośbą o zajęciu stanowisku w sprawie wyrażenia na to zgody.

(akta kontroli str. 65)

3. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 36 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁴⁹ 13 kamer zostało umieszczonych (zamontowanych) na obiektach wpisanych do rejestru zabytków⁵⁰, bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

(akta kontroli str. 23-38)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Faktycznie z powodu braku dostatecznej wiedzy o obowiązywaniu wymogu dotyczącego uzyskania pozwoleń wojewódzkiego konserwatora zabytków na montaż kamer na obiektach zabytkowych nie dopełniono tego obowiązku. Należy mieć jednak na uwadze, że lokalizacja tych kamer służy w znacznej mierze również ochronnie obiektów zabytkowych. Jednocześnie deklaruję, że przy najbliższej wymianie (modernizacji) kamer oraz ewentualnym umiejscowieniu kamer na innych zabytkach każdorazowo dołożymy wszelkich starań by pozyskać wymagane pozwolenia konserwatorskie.*

(akta kontroli str. 33-38)

4. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 9a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym oraz postanowieniom Regulaminu monitoringu (§ 7 ust. 1) nie dopełniono obowiązków informacyjnych (oznakowania) o funkcjonowaniu monitoringu w następującym zakresie⁵¹:
  - w przypadku gminnych obiektów budowlanych i nieruchomości objętych monitoringiem tablice informacyjne o monitoringu nie zostały zamieszczone na dziewięciu spośród 10 obiektów⁵² – Urząd, podczas gdy na pozostałych dziewięciu obiektach brak było takich tablic⁵³.
  - w przypadku wjazdów do Gminy (drogami publicznymi) tablice informacyjne o monitoringu nie zostały zamieszczone na sześciu spośród 10 wjazdów⁵⁴.

(akta kontroli str. 33-38, 93-101, 161-205)

⁴⁸ Pismo z 22 maja 2023 r.

⁴⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm.

⁵⁰ Tj. Dwie kamery na budynku Urzędu oraz trzy kamery w budynku Urzędu, dwie kamery na Baszcie przy ul. 3 maja Gubinie oraz sześć kamer w budynku Gubińskiego Domu Kultury przy ul. Westerplatte.

⁵¹ Według stanu na 16 kwietnia 2023 r.

⁵² Tj. Targowisko miejskie (ul. Kinowa), Targowisko miejskie (ul. Śląska), Skatepark (ul. Miodowa), Baza materiałowa (ul. Poleska), plac zabaw (ul. Pułaskiego), boisko sportowe ZSO (ul. Piastowska-ul. Majdanek), Egzotarium (ul. Piastowska), plac zabaw (ul. Miedziana), Orlik (ul. Kresowa).

⁵³ Wg stanu na 16 kwietnia 2023 r.

⁵⁴ Wjazdy z: Gubinka (ul. Śląska), Jaromirowic (ul. Gdyńska), Niemiec (ul. Chopina), Żenichowa (ul. Łąkowa), Komorowa (ul. Dolna), Jaromirowic (ul. Batalionów Chłopskich).

Burmistrz wyjaśnił, że: *Brak wymaganego oznakowania obiektów i miejsc monitorowanych wynikał z naszego przeoczenia, przy czym uchybienie to zostało wyeliminowane jeszcze w toku kontroli NIK.*

(akta kontroli str. 33-38)

W toku kontroli NIK⁵⁵ oznakowano (tabliczkami informującymi o monitoringu) wszystkie dotychczas nieoznakowane gminne obiekty objęte monitoringiem (dziewięć obiektów), a także dotychczas nieoznakowane wjazdy drogami publicznymi do Gubina (sześć wjazdów).

(akta kontroli str. 161-205)

Ponadto w toku kontroli NIK⁵⁶, informację o lokalizacjach kamer wchodzących w skład systemu monitoringu – wykaz miejsc, w których znajdują się kamery monitoringu podano do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w BIP Urzędu oraz na stronie internetowej Gminy.

(akta kontroli str. 102-113)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia prawidłowość funkcjonowania oraz nadzorowania miejskiego monitoringu wizyjnego, z uwagi na brak możliwości korzystania (nagrywania) z powodu awarii aż z 14 spośród 64 objętych badaniem kamer wchodzących w skład systemu monitoringu, zamontowanie 13 kamer na trzech obiektach zabytkowych bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz przypadek obejmowania monitoringiem niedopuszczalnej przestrzeni prywatnej. Nie dopełniono również obowiązków informacyjnych o funkcjonowaniu monitoringu (właściwego oznakowania obiektów oraz wjazdów do Gminy).

W sposób prawidłowy udostępniano natomiast właściwym organom wyniki monitoringu (nagrania).

W Urzędzie nie wprowadzono mechanizmów dotyczących oceny skuteczności monitoringu (w sposób formalny) oraz nie przeprowadzono ewaluacji funkcjonowania monitoringu w celu poprawy jego skuteczności, niemniej jednak funkcjonowanie monitoringu w sposób istotny sprzyjało zapewnieniu porządku publicznego, ochrony mienia i bezpieczeństwu obywateli.

Podkreślenia wymaga, że jeszcze w toku kontroli podjęto działania w celu wyeliminowania stwierdzonych w tym obszarze nieprawidłowości.

3. Przestrzeganie przepisów prawa związanych z ochroną danych osobowych i dóbr osobistych.

Opis stanu faktycznego

3.1. Stosownie do przepisu art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych⁵⁷ administratorem danych osobowych (ADO) dotyczących działalności Straży Miejskiej w celu rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania i zwalczania czynów zabronionych (w tym danych z monitoringu) jest Komendant Straży (od 6 lutego 2019 r.).

Komendant SM (ADO) w dniu 9 listopada 2022 r. wprowadził *Politykę Ochrony Danych*⁵⁸ (dalej: *Polityka*) oraz *Wykaz kategorii czynności, za które odpowiada ADO*⁵⁹ (dalej: *Wykaz*), do czego był zobowiązany na podstawie odpowiednio przepisu art. 31 ust. 4 oraz art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych

⁵⁵ Wg stanu na 23 maja 2023 r.

⁵⁶ W dniu 12 kwietnia 2023 r.

⁵⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1763.

⁵⁸ Zarządzenie Nr 2/2022.

⁵⁹ Zarządzenie Nr 4/2022.

osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości⁶⁰, a w grudniu 2022 r. ADO przeprowadził i zatwierdził *Analizę zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych* (dalej: *Analiza*), do czego było zobowiązany na podstawie art. 24 i 32 RODO, tj. po upływie blisko trzech lat od nałożenia tych obowiązków, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 157-159, 213-279)

Analiza ww. dokumentacji w zakresie problematyki monitoringu wykazała, m.in., że:

- *monitoring wizyjny Miasta* wyodrębniono jako jeden z procesów przetwarzania danych osobowych z uwagi na następujące kategorie danych – *wizerunek, numery rejestracyjne pojazdów*;
- dla monitoringu przeprowadzenie Analizy było obowiązkowe z uwagi na *przetwarzanie danych na dużą skalę*;
- jako kategorię odbiorców danych wskazano – *Policję lub inne służby w zależności od zdarzenia*;
- jako skutki naruszenia danych wskazano – *naruszenie dobrego imienia, inna znacząca szkoda gospodarcza lub społeczna*.

Ponadto wskazano, że ten proces (monitoring) nie wymagał niezwłocznych działań Inspektora Ochrony Danych Osobowych (IOD), a ryzyko wynikające z Analizy dla tego procesu nie było wysokie.

(akta kontroli str. 213-279)

3.2. Pracownicy Urzędu (wszyscy funkcjonariusze SM), którzy przetwarzali dane osobowe z monitoringu, posiadali wymagane przepisami RODO (art. 29 oraz 34 ust. 4) indywidualne (imiennie) upoważnienia do dostępu do systemu monitoringu, a w szczególności do ciągłej obserwacji obrazu z kamer oraz przeglądu zapisów na nośnikach danych. Ponadto każdy z ww. pracowników zobowiązał się pisemnie do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w trakcie prowadzenia monitoringu oraz informacji dotyczących bezpieczeństwa funkcjonowania systemu (klauzula poufności).

(akta kontroli str. 282-317)

3.3. Do czasu wszczęcia kontroli NIK⁶¹ Gmina nie realizowała obowiązków informacyjnych wynikających z RODO wobec osób, których dane w wyniku monitoringu były przetwarzane. W szczególności w obiekcie objętym monitoringiem (siedziba Urzędu), a także w BIP Urzędu, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń nie zamieszczono wymaganych informacji (art. 13 ust. 1 i 2 RODO) – klauzuli informacyjnej, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Ponadto wbrew postanowieniom Polityki pracownicy Urzędu (pracujący w obiekcie monitorowanym) oraz Regulaminu monitoringu nie złożyli indywidualnych pisemnych oświadczeń o przyjęciu tego faktu do wiadomości, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 33-38, 93-120, 151, 161-205)

3.4. Obowiązująca w Urzędzie Polityka określała środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych (w tym pochodzących

⁶⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 125, ze zm., dalej: *ustawa o ochronie danych*.

⁶¹ Tj. 10 marca 2023 r.

z monitoringu), a pracownicy Urzędu (wszyscy funkcjonariusze SM) złożyli pisemne oświadczenia o zapoznaniu się i obowiązku stosowania środków przyjętych w Polityce, a także przeszli szkolenie z zakresu prawnych oraz praktycznych aspektów ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji w strażach miejskich.

W zakresie realizacji przyjętych rozwiązań dotyczących ochrony i zabezpieczenia danych osobowych ustalono, m.in. że:

- wejście do centrum monitoringu zabezpieczone było dwoma drzwiami (zewnątrzne – zabezpieczone alarmem oraz ryglowane podwójnym zamkiem; wewnętrzne alarmem oraz pojedynczym zamkiem);
- logowanie do systemu monitoringu odbywało się po uwierzytelnieniu hasłem (dziewięcioznakowym – wymóg wielkiej, małej litery, cyfry i znaku specjalnego).

(akta kontroli str. 23-25, 213-246, 282-317)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły incydenty lub naruszenia ochrony danych osobowych związane z funkcjonowaniem monitoringu, a IOD w rocznych sprawozdaniach z wykonania zadań z zakresu ochrony i sposobu przetwarzania danych osobowych nie stwierdzał nieprawidłowości w tym obszarze.

(akta kontroli str. 318-323)

3.5. Niszczenie danych z monitoringu (nagrań) zgromadzonych na serwerze następowało automatycznie po upływie 64 dni od daty nagrania (poprzez nadpisywanie danych), co nie przekraczało dopuszczalnego w przepisie art. 9a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym okresu przechowywania danych (do 3 miesięcy od dnia nagrania), natomiast przekraczało okres 30 dni na przechowywanie danych określony w Wykazie kategorii czynności przetwarzania danych oraz w Analizie, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 23-25, 157-159, 247-281)

3.6. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki kierowania wobec Gminy/pracowników Urzędu roszczeń, skarg oraz zarzutów związanych z funkcjonowaniem monitoringu, a tym samym Gmina nie ponosiła kosztów związanych z nieprawidłową organizacją lub funkcjonowaniem monitoringu.

(akta kontroli str. 77)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Komendant SM z blisko trzy letnim opóźnieniem zrealizował przypisane Administratorowi Danych Osobowych obowiązki⁶² w zakresie:
  - wprowadzenia polityki ochrony danych osobowych⁶³ (w tym pochodzących z monitoringu), co stanowiło naruszenie art. 31 ust. 4 ustawy o ochronie danych;
  - określenia wykazu kategorii czynności, za które odpowiada ADO⁶⁴ (w tym dotyczących procesu monitoringu), co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie danych;

⁶² Obowiązki przypisane z dniem 6 lutego 2019 r.

⁶³ Zarządzeniem Nr 2/2022 z dnia 9 listopada 2022 r.

⁶⁴ Zarządzeniem Nr 4/2022 z dnia 9 listopada 2022 r.

- przeprowadził i zatwierdził analizę zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych⁶⁵ (w tym dotyczących pochodzących z monitoringu), co stanowiło naruszenie przepisu art. 24 i 32 RODO.

(akta kontroli str. 157-159, 213-279)

Komendant SM wyjaśnił, że: *Brak opracowania tych kluczowych dokumentów dla spełnienia wymogów RODO w wymaganym terminie wynikał zarówno z mojej niedostarczonej wiedzy o tych obowiązkach, ale także z rozbieżności odnośnie wskazania podmiotu (osoby) będącej administratorem danych osobowych w przypadku straży miejskich funkcjonujących w strukturze Urzędu (burmistrz czy komendant straży miejskiej). Z uwagi na długotrwałą chorobę Inspektora Ochrony Danych Osobowych (pracownika tuż. Urzędu) nie było pełnej możliwości uzyskania stałego wsparcia i dopiero zmiana na tym stanowisku w 2022 r. (IOD na umowę cywilnoprawną) pozwoliła na przygotowanie i wdrożenie wymaganej dokumentacji).*

(akta kontroli str. 157-159)

2. Wbrew wymogom określonym w przepisie art. 13 ust. 1 i 2 RODO w Gminie nie wypełniono obowiązków informacyjnych względem osób objętych monitoringiem (brak sporządzenia i udostępnienia klauzuli RODO w BIP Urzędu oraz na stronie internetowej Gminy, brak oznakowania gminnych obiektów objętych monitoringiem o danych ADO, IOD oraz możliwości zapoznania się z klauzulą informacyjną).

Ponadto wbrew postanowieniom Polityki pracownicy Urzędu (pracujący w obiekcie monitorowanym) oraz Regulaminu monitoringu nie złożyli indywidualnych pisemnych oświadczeń o przyjęciu tego faktu do wiadomości.

(akta kontroli str. 33-38, 93-120, 151, 161-205)

Burmistrz wyjaśnił, że: *Zaniedbania dotyczące opracowania i udostępnienia klauzuli RODO dla procesu monitoringu wizyjnego, a także braku złożenia przez pracowników Urzędu wymaganych oświadczeń wynikało z przeoczenia i zostało wyeliminowane jeszcze w toku kontroli NIK.*

(akta kontroli str. 33-38)

W toku kontroli NIK⁶⁶, opracowano klauzulę informacyjną RODO dotyczącą przetwarzania danych w ramach stosowanego monitoringu zawierającą informacje wymagane przepisem art. 13 ust. 1 i 2 RODO, którą zamieszczono w BIP Urzędu, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń, a wszystkie gminne obiekty objęte monitoringiem (10 obiektów) oznakowano tabliczkami informującymi o danych ADO, IOD i miejscu zamieszczenia klauzuli informacyjnej RODO.

Ponadto pracownicy Urzędu złożyli wymaganymi postanowieniami Polityki oraz Regulaminu monitoringu oświadczenia o przyjęciu do wiadomości, że w Urzędzie stosowany jest monitoring.

(akta kontroli str. 33-38, 93-120, 151, 161-205)

3. Niszczenie danych z monitoringu (nagrań) zgromadzonych na serwerze następowało automatycznie po upływie 64 dni od daty nagrania (poprzez nadpisywanie danych), co przekraczało okres 30 dni na przechowywanie danych określony w Wykazie kategorii czynności przetwarzania danych oraz w Analizie.

(akta kontroli str. 157-159)

⁶⁵ W grudniu 2022 r.

⁶⁶ Wg stanu na 23 maja 2023 r.

Komendant SM wyjaśnił, że: *W najbliższym czasie we współpracy z Inspektorem Danych Osobowych dokonamy rozważenia modyfikacji postanowień Analizy zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych w celu ich dostosowania do faktycznych potrzeb w zakresie przechowywania danych. Z doświadczeń wykorzystywania wyników monitoringu uważam, że 30-dniowy okres na przechowywanie danych jest zdecydowanie zbyt krótki.*

(akta kontroli str. 157-159)

W toku kontroli NIK⁶⁷, dokonano zmiany zapisów w ww. dokumentacji poprzez określenie okresu na przechowywanie danych z monitoringu – *na okres nie dłuższy niż 3 miesiące od momentu dokonania nagrania, chyba że istnieje potrzeba przedłużenia tego okresu do czasu zakończenia prawomocnego postępowania, jeżeli nagrania mogą stanowić dowód w postępowaniu.*

(akta kontroli str. 280-281)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wprowadzenie z blisko trzyletnim opóźnieniem kluczowych dokumentów dla wdrożenia i stosowania regulacji dotyczących ochrony danych osobowych, w tym dotyczących danych osobowych z monitoringu, tj. polityki ochrony danych osobowych, wykazu kategorii czynności za które odpowiada administrator danych osobowych oraz analizy zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych, a także niedopełnienie obowiązków informacyjnych dotyczących ochrony danych osobowych względem osób objętych monitoringiem.

Natomiast w prawidłowy sposób zabezpieczono i przechowywano wyniki monitoringu (nagrań), a każdy z funkcjonariuszy Straży Miejskiej dysponował wymaganym upoważnieniem do przetwarzania danych osobowych pochodzących z monitoringu oraz został przeszkolony w zakresie polityki ochrony danych osobowych.

Podkreślenia wymaga, że jeszcze w toku kontroli podjęto działania w celu wyeliminowania stwierdzonych w tym obszarze nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, a także działaniami podjętymi w toku kontroli w celu ich wyeliminowania, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag, natomiast na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Bezzwłoczne usuwanie awarii urządzeń technicznych wchodzących w skład systemu monitoringu w celu prowadzenia monitoringu w sposób nieprzerwany ze wszystkich posiadanych kamer.
  2. Umieszczanie kamer na obiektach wpisanych do rejestru zabytków wyłącznie po uprzednim uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.
  3. Obejmowanie monitoringiem wyłącznie dopuszczalnej przestrzeni publicznej oraz obiektów i nieruchomości gminnych zgodnie z wymogami ustawy o samorządzie gminnym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁶⁷ Tj. 19 maja 2023 r.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

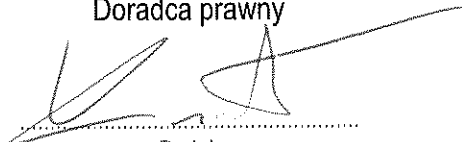
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

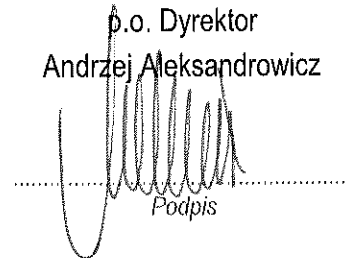
Zielona Góra, 26 maja 2023 r.

Kontroler
Mariusz Kniat
Doradca prawny

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Andrzej Aleksandrowicz

Podpis

Vertical line of text on the right edge of the page, possibly a page number or margin indicator.